

sítés, a mezőgazdaság iparosítása forradalmasítani fogja s az az ipari forradalom, mely a városok képét és népét teljesen átformálta, a mezőgazdaságot s ezzel a paraszti életformát sem hagyja majd érintetlenül. Akár a gépesített mezőgazdasági termelésre, akár a mezőgazdasági feldolgozó ipar újszerű lehetőségeire, akár a belterjes gazdálkodás beláthatatlan távlataira, vagy a közlekedés forradalmára, az oktatás reformjára s az ezekkel együttjáró életforma-átalakulásra gondolunk, mindenképpen tisztán mutatkozik előttünk a jövő útja: a város és falu közti különbségek elenyészése, a két életforma egymás felé közeledése. A mi felvetett kérdéseink szempontjából pedig a falu és város szembeállításának, népi és urbánus front kialakításának tarthatatlan elavultsága, haladásellenes, reakciós mivolta válik napnál világosabbá.

Ezek után szükség van-e olyan urbanizmusra, mely a falu és város közt egyelőre még élesen mutatkozó színvonal-különbséget még jobban hangsúlyozza, mely az irodalomban külön tolvajnyelvet, életstílusában feloldhatatlan elkülönülést teremt? Mely, ha tőle függne, az egész falut szívesen konzerválná neki tetsző, népszínműves, árvalányhajas formájában. Nem kérünk olyan urbánus szellemből, mely valamiféle magyar Fellegkakukvárában ülve a nyugati polgári dekadencia irodalmi különbségeit kérőzdi vissza, egészen más társadalmi körülmények között, mint az ottaniak, s így hiszi magát szörnyen európainak és nagyon urbánusnak. Hitünk szerint nagypolgári dekadencia, sivár kispolgári kultúra és amerikanizmus között az európai s így magyar polgárság számára is az egyetlen lehetséges irodalmi hivatás: a honi műveltség egységének vállalása és erősítése, a harcok, küzdő és teremtő polgári hagyományokhoz való visszatérés. Polgár, bizonyítsd be, hogy emberi, tiszta műveltséget tudsz magad köré varázsolni és segíts eszményi kertté, egyetlen várossá formálni az országot.

BALÁZS JÁNOS

EURÓPAI LEGENDA

*Örökre nem veszthetsz el!
Találkozunk a kis európai vasútállomások
esti gesztenyefái alatt, kis ivóiban,
egy pillanatra két század között.
Te mindannyiszor új ruhában leszel!
és percek múlva indul vonatod.
Körülöttünk csendesen beszélgetnek, szelíden isznak
az időn átutazó párok, míg künn
a nagy utakat járt mozdonyok dohognak,
régikocsik ablakából tükröződnek az évek
s lassan kigyulladnak a lámpák
az idegen századokba kanyargó sinek fölött ...*

*

*Megmentetem cigarettáid füstjét,
mozdulataid láthatatlan szobrai
érclovasnál maradandóbban őrzik
városrészek hangulatát, —
hangsúlyodat: ami megfoghatatlan
volt belőled. Így lettél
magányos sirás, gazdátlan tekintet,
megcsillanó könny idegen szemekben, --*

hogy elszomorítsd a nyitott vonatablaknál álló utast
nyugtalanító, halk sírásoddal,
mely ott rejtőzik az európai éjszakában
és felzaklasd könyörgő tekinteteddel,
míg keresni kezd s végül meg nem érti,
hogy a könnycseppben élhetsz csak igazán
már, amely ott reszket pillája szélén...
Előlép-e még ebből a könnycseppből
a lány aki itt jött velem a budai utcán
hosszú, fiús léptekkel, lezuzott térddel
s éterien finom csuklókka, szóllan, —
mert olyan volt mint egy fiatal katona,
vagy egy angyal, de lány volt
s egyszer talán gyermeke is lesz...

*

Már idegen szél borzolta haját
s különös idegen szavakat mondott,
talán francia fiúneveket...

Most viaszlemez őrzi utolsó halk
magyar szavait hozzám, — s fojtott köhögését.

*

Talán a svájci éjszakában
alagútból kibukkanó kék villanyvasúton
merengő árva sielőként látom
majd átragyogni arcod egy ablakon,
s e pillanat találkozást ígér még az időben.
Eljövendő század egy napját várom,
addig megőrzi fájdalmas barátságunkat
nyugati katedrálisok nádszál tornyai,
aranyló ablakai s kékfényű svájci hómezők,
mint egy európai legendát...

*

Hosszú sítalpakon végtelenbe szálló lány!
Lenn eltakarják szemük az emberek,
de én már látom örök szárnyaidat:
egyre jobban ragyognak a növekvő sötétben.
Csillag száll át a svájci hegyeken.

RUBIN SZILÁRD